

HITLER NEPOPUSTLJIV

Welles se poldrugo uro razgovarjal z nemškim kanclerjem

BERLIN, Nemčija, 4. marca. — V malo manj napetem ozračju, toda v nikaki temeljni premembi v položaju, je kancler Hitler sprejel ameriškega državnega podtajnika Sumner Wellesa in se je z njim razgovarjal poldrugo uro. Pri razgovoru so bili še navzoči nemški vnanji minister Joachim v. Ribbentrop, ravnatelj Hitlerjeve pisarne dr. Otto Meissner in ameriški poslaniški namestnik Aleksander Kirk.

VSEBINO RAZGOVORA JE MOGOČE SAMO DOMNEVATI

Ker Wellesova posvetovanja z voditelji evropskih narodov zakriva največja tajnost, katero bo Welles odkril samo predsedniku Rooseveltu in državnemu tajniku Cordellu Hullu, je mogoče samo domnevati, kaj sta govorila Hitler in Welles. Po virih, ki so dobro poučeni o Hitlerjevi politiki, je Hitler predložil Wellesu naslednje zahteve Nemčije:

1. Vprašanje vojne ali miru je odvisno od zaveznikov. Nemčija je bila napadena in se mora vsled tega bojevati. Nemčija je sedaj vsa zaposlena za vojno, pozneje pa bo zaposlena za mir, ko bo dobljena zmaga.
2. Nemčija zahteva življenjski prostor v osrednji in vzhodni Evropi. Nemška politična oblast se mora razširiti skozi Češko in Moravsko, Slovaško in Madžarsko na jugovzhodu, in čez zasedeno Poljsko na severu. Naj se zgodi, kar hoče, oblast nad to zemljo je popolnoma nemška zadeva. Za to zemljo bo Nemčija postavila svojo Monroe doktrino, kakoršno so Združene države razglasile za Ameriko.
3. Nemčija zahteva zanjamo svobodo morja, da Anglija ne bo več mogla postaviti stradalne blokade proti Nemčiji ali proti kateri drugi državi.
4. Nemčija mora biti vdeležena pri kolonijah in zlasti ji morajo biti vrnjene izgubljene kolonije; deležna pa hoče biti tudi pri razdelitvi svetovnega bogastva.
5. Potom gospodarsko organizirane Evrope hoče biti Nemčija gospodarsko neodvisna; ravno tako morajo imeti "mladi" narodi, ki so sedaj revni, enako pravico z bogatimi trgovati na enaki podlagi, ne da bi se jim bilo treba klanjati denarni sili bogatih.
6. Omejitev v oborožitvi, da bo vsem narodom zajamčena varnost.

V teh šestih točkah so v resnici zapadene nemške zahteve, ki so bile že tolikokrat povdarjene v raznih govorih in v časopisju. Toda od njih je odvisnih več drugih zahtev, kot n. pr., da se morajo Francozi in Angleži umakniti zapadno od Rene in da se morajo Angleži odpovedati takim pomorskim postojankom, kot so Gibraltar, Suez in Singapur. Z ozirom na to pravijo Nemci, da je zadeva Anglije, ako more živeti pod takimi okoliščinami.

ZAVEZNIKI TAKIH POGOJEV NE MOREJO SPREJETI

Nemci so sami prepričani, da zavezniki teh pogojev ne bodo sprejeli in da se niti za nje ne bodo hoteli pogajati. V svojem zadnjem govoru je namreč ministrijski predsednik Neville Chamberlain svetoval izjaviti, da je vojni cilj zaveznikov uničiti hitlerizem in obnovo Čehoslovaške in Poljske. Iz tega razloga Nemci vstrajajo pri tem, da se vojna nadaljuje do skrajnosti in včeraj je bilo poluradno oznanjeno, da je nemška armada popolnoma pripravljena na odločen udarec, kakoršnega še nikdar ni bilo.

Strašni boj za Viipuri

MOSKVA, Rusija, 4. marca. — Rуска armada bolj in bolj pritiska na Viipuri ter je zavzela na severu vas Saarela ter na jugu otok Tuppuransari.

HELSINKI, Finska, 4. marca. — Finci in Rusi se bore na življenje in smrt za Viipuri. Vrhovno poveljstvo priznava, da so se morali Finci na nekaterih krajih umakniti, vendar česar so se Rusi zelo približali obleganemu mestu. Toda Finci zatrjujejo, da je Viipuri še vedno v njihovih rokah, četudi sedaj prebili.

Cenzus in farmerji

Pri letošnjem ljudskem štetju bo posvečena posebna pozornost farmam. — Farmerjem bo stavljeno nad dvesto vprašanj.

WASHINGTON, D. C., 3. marca. — Urad za ljudsko štetje (census bureau) je sestavil seznam 232 vprašanj, ki bodo predložena letos farmerjem. Cenzus bo ugotovil, koliko oseb živi na farmah, koliko farme proizvajajo, način farmarstva, število živine, dohodke, stroške itd.

Ko bodo prihodnje leto na razpolago odgovori na vsa ta vprašanja, si bo mogoče ustvariti natančno sliko o ameriškem farmarskem življenju.

Ugotovljeno bo, koliko far-

merjev gospodari na svoji lastni zemlji, koliko jih rentarje, koliko je sharecropperjev in farmarskih delavcev.

Zanimiva bo ugotovitev, koliko farmerjev se pri obdelovanju zemlje po-lužuje konj in megar in koliko traktorjev. Doslej se je vedelo, da se je mehanizacija farm strahovito povečala, dočim natančni podatki niso bili znani.

Za farmerja velja oseba, ki obdeluje najmanj tri akre zemlje.

Kratke dnevne vesti

Predsednikov sin se bo ločil

HOLLYWOOD, Cal., 2. marca. — Mrs. Betsey Cushing Roosevelt, žena najstarejšega predsednikovega sina Jamesa, je privolila v ločitev zakona. Povedala je, da jo je svoječasno že dvakrat nagovarjal k ločitvi, toda ona ni hotela ugoditi. Advokati so se sporazumeli, da bo dobila od \$65,000 do \$115,000 odškodnine. Takoj, ko bo ločitev prevomočna, bo dobila \$65,000. Če se v petih letih ne bo poročila, bo dobila še \$50,000 oziroma po \$5,000 na leto do smrti.

S predsednikovim sinom Jamesom ima dva otroka in sicer štiriletno Kate in sedemletno Saro.

Če se bo predsednikov sin vnovič poročil, se ne ve natančno, toda če se bo, bo vzel bolniško strežnico Romelle Schneider, ki mu je stregla v neki tukašnji bolnišnici tekom njegove zadnje bolezni.

Nemčija preizkuša umetno hrano

BERLIN, Nemčija, 2. marca. — Visoki nemški vojaški voditelji in državni zastopniki se posvetujejo o prehranjevanju nemške armade ob zapadnem zidu (Westwall) z umetno hrano.

Čete ob zapadnem zidu se že prehranjujejo z umetno hrano, vključno s sestavino kave, kateri je prideljen umetni kafein, soya fižol in posebne pijače iz kemičnih sestavin, ki jih uživajo na dolgih pohodih.

Will Rogers pride domu

GUTHRIE, Okla., 3. marca. — Vdova po pokojnem slavnem igralcu, komiku in filozofu Willu Rogersu, ki se je pred 4 leti smrtno ponesrečil s svetovno znanim letalcem Willy Postom, se je odločila, da prepelje njegove ostanke iz Kalifornije v njegov domači kraj v Oklahomi. Njegovi ostanke

bo počivali na zeleni planjavi, ki si jo je izbral v življenju, da bi tam preživel stara leta.

Korenski je odpotoval

BALTIMORE, Md., 3. marca. — Z Yankee Clipperjem se je odpeljal v Evropo petin- trideset potnikov, med njimi tudi kinematografski igralec Ramon Navarro in Alexander Kerenski, ki je bil leta 1917 nekaj časa ruski ministrijski predsednik. Navarro je namenjen v Rim, dočim Kerenski ni povedal, kaj je cilj njegovega potovanja. V Ameriki je imel več zanimivih predavanj.

Delavske vesti

Bambergovi uslužbenci proti uniji

Newark, N. J., 3. marca. — L. Bamberger and Co., ki je po velikosti četrta največja razpošiljalna trgovina v Ameriki, ima 2098 uslužbencev, ki so v petek glasovali, če naj se pridružijo uniji ali ne. Velika večina jih je bilo proti uniji, dočim jih je le 860 glasovalo za njo. Glasovalo so, če naj se pridružijo Retail Clerks International Protective Association ali ne.

Organizacija, pripadajoča Ameriški delavski federaciji, je vodila par mesecev vročo organizacijsko kampanjo, je predlagala volitve, ki so se vršile pod nadzorstvom treh duhovnikov raznih veroizpovedi.

Štavnica hotelskih uslužbencev končana

ALBANY, N. Y., 3. marca. — Po 13 ur trajajočih pogajanj med upravo Dewitt Clinton Hotela in zastopniki nje so se stavkarji vrnili na delo. Nekaterim njihovim zahtevam je bilo ugodeno. Stavnica je trajala šest dni.

Mussolini proti Židom

RIM, Italija, 2. marca. — Včeraj je bila uveljavljena postavba, naperjena proti profesionalcem židovskega rodu. — Dvanajst ur prej, je vatičansko glasilo naznanilo, da je Papež Pij XII. najel židovskega profesorja Roberta Almagia in mu poveril popravo starih zemljevidov v Vatikanu. Almagia, znani zgodovinar in geograf, je vsled protizidovske gonje izgubil službo na rimski univerzi. Židovski odvetniki, zdravniki in lekarnarji smejo vbodoče delovati samo med židi. Židovski častniki, inženirji, arhitekti in vseučiliški profesorji v Italiji sploh ne bodo dobili več dela. Izvzetih je le trinajst židovskih odvetnikov, ki so se odlikovali v abesinski kampanji in španski državljanski vojni. Protizidovske odredbe je Mussolini povzel po vzoru nemške nacistične vlade, daš gonga proti Židom ni v Italiji tako ostra kot je v nemški državi.

REPUBLIKANCI ZA NAROD

WASHINGTON, D. C., 3. marca. — Ernest T. Weir, znani jeklarski magnat, ki je bil nedavno imenovan za finančnega načelnika republikanske narodnega odbora, je v posebni izjavi ostro zavrnil kritiko, naperjeno proti njegovemu imenovanju ter rekel, da mora poslati republikanska stranka zopet stranka naroda, ne pa posebnih interesov.

Weir ne nasprotuje vsem odredbam New Deala, pravi pa: — Če bi bili pristaji New Deala še štiri leta na krmilu, bi se moral pripraviti ameriški narod na največjo žrtve: žrtvovati bi moral svojo svobodo ter upanje v napredek in prosperiteto Amerike.

Sneg in prah v Coloradu

PUEBLO, Colo., — Države ob Rocky Mountains je 1. marca presenetil hud snežni vihar. Pri Pueblu je pihal veter z naglico 65 milj na uro. Ko je nanesel vihar štiri inč snega, je začel donati pesek in prah iz južnih krajev.

Welles odpotoval iz Berlina

Predno je odpotoval se je sestal z feldmaršalom Goeringom, ki se je ravno vrnil z zapadne fronte.

BERLIN, Nemčija, 4. marca. — Sumner Welles je včeraj popoldne obiskal feldmaršala Hermana Goeringa na njegovem lovskeem gradiču Schorfheide severno od Berlina in je bil z njim v razgovoru tri ure.

Maršal Goering se je vrnil z osemnedevnega nadziranja zapadnega zidu in je mogel Wellesu natančno povedati o nemški vojaški sili. Pokazal mu je tudi velike fotografije cele Anglije ter rekel, da mora na Hitlerjevo povelje vsak čas odleteti velika zračna armada nad angleške otoke in uničiti vsa angleška mesta. Ker je Goering tudi načelnik štiriletnice, je mogel Wellesu tudi pojasniti gospodarski položaj Nemčije. Ob 9.11 zvečer se je Welles odpeljal v Lausanne v Švici, odkoder bo odpotoval dalje v Pariz in London.

Franco proti prosto-zidarjem

MADRID, Španija, 4. marca. — Odredba Generala Francisa Franca je zadušila v Španiji vse prostozidarske lože. Odredba stopi v veljavo 2. marca in daje vladnim zastopnikom polno moč zapreti vsakega, ki se pripada kakim prostozidarskim ložam, komunistični organizaciji ali kakim drugim tajnim društvom, katerim se zapleni tudi premoženje.

Napad na parnik 108 ljudi mrtvih

Nemški letalec bombardiral ladjo v Rokavskem zalivu

LONDON, Anglija, 4. marca. — V mračni svetlobi zahajajoče lune je nek nemški Heinkel aeroplan priletel nad angleško-indijski parnik Domala v Rokavskem zalivu ter je parnik zadel s tremi bombami, nato pa je s strojnimi strelijal potnike in mornarje, ki so se skušali z rešilnimi čolni rešiti s potapljačnega se parnika.

Po poročilu angleške admiralitete je izmed 301 oseb na parniku utonilo 108 oseb.

Angleške in holandske ladje so v razburkanem morju rešile mnogo potnikov in mornarjev z gorečega parnika, katerega so pozneje privlekli v pristanišče.

Aeroplan je napadel parnik Domala, ko se je na potu iz Antverpena blizal angleškemu obrežju.

Na parniku je bilo 143 Indijcev, angleških podanikov, ki so jih izpustili Nemci.

Aeroplan je vrzel štiri bombe. Tri bombe so zadele parnik v sredini in takoj je bil ubit kapitan, parnik pa je prišel goreti.

Nek rešeni mornar je rekel, da se je nemški aeroplan sp-

stil do 40 črtljev nad parnik in je spustil bombo, ki je parnik zadela in ga vžgala. Nato je aeroplan odletel, pa se je zopet vrnil in vrzel drugo bombo ter pričel streljati s strojnico.

Rešeni potniki pripovedujejo, da je aeroplan letel zelo nizko in da je s strojnico streljal na potnike in mornarje, ko so že bili v rešilnih čolnih.

Oton pride nocoj v Ameriko

LIZBONA, Portugalska, 4. marca. — Avstrijski nadvojvoda Oton se je včeraj (v nedeljo) odpeljal iz Lizbone v Združene države za aeroplanom American Clipper.

V Ameriki bo skušal dobiti pomoč za obnovo avstrijskega cesarstva.

American Clipper bo danes popoldne dospel v Baltimore, Md. Aeroplan pelje 17 potnikov.

Oton potuje inkognito in ga spremlja njegov tajnik grof Trautmasdorff.

Popolna svoboda za Indijo

Indijcem bi ne zadovoljil dominijski status, ki ga jim obljublja Anglija. — Zahtevajo popolno svobodo.

BOMBAY, Indija, 3. marca. — Delavski odbor Vseindijskega kongresa je odobril včeraj sklep, da mora Indija sama voditi svojo usodo.

Indijska svoboda ne more uspevati v senci angleškega imperija, — je rečeno v resoluciji. — Dominijski status ali kakršnikoli drugi status v okrilju angleškega imperija je za Indijce absolutno nesprejemljiv.

Resolucija bo predložena v odobrenje prihodnjemu zborovanju vseindijskega kongresa

v Ramgarhu. Kakorhitro bo čas dozorel oziroma v slučaju kakšne krize se bo poslužil Vseindijski kongres proti Angliji najuspešnejšega sredstva — državljanske nepokorščine.

Vsi Indijci so bili opozorjeni na izjavo indijskega voditelja Mahatma Gandhija, ki je rekel: — Odgovornost za proglašanje civilne nepokorščine bom prevzel edinole v slučaju, če bom uverjen, da bo Vseindijski kongres vzdržal disciplino in bo dosledno izvajal konvencijni program.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakhar, President J. Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
616 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year (12 issues) at \$7.00	For one year (12 issues) at \$7.00
For six months (6 issues) at \$3.50	For six months (6 issues) at \$3.50
For three months (3 issues) at \$1.50	For three months (3 issues) at \$1.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMSI NEDELJ 10
PRAENIKOV.

"GLAS NARODA", 616 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHICAGO 8-1205

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

JAPONSKA, KITAJSKA IN RUSIJA

Heisuke Janazava, ravnatelj zelo važnega urada za kitajske zadeve v Tokio, je pred nekaj dnevi kitajski republiki in njenemu poglavarju Čankajšku ponudil roko v spravo. Ta mirovna ponudba ni bila storjena naravnost po diplomatski poti, pač jo je omenil Janazava tekom govora, ki ga je imel na seji proračunskega odbora japonske poslanske zbornice.

Stavil je tri predloge, ki se med seboj sicer razlikujejo, četudi so si v bistvu skoro enaki.

V vseh treh je izražena zahteva, da se mora kitajska vlada formalno vdati japonskim zavojevalec ter priznati in podpirati japonsko vazalno državo, ki je bila ustanovljena na kitajskih tleh pod načelstvom zloglasnega Vangčinkveja, bivšega kitajskega ministrskega predsednika.

Ker je kitajska republikanska vlada te predloge sploh prezrla, je ostal položaj nespremenjen.

Japonska si medtem prizadeva ustanavljati nadaljne "avtonomne države. Zadnja med njimi je "Mongolska združena avtonomska država" s princem Telvngom na čelu.

Telvng je bil svoječasno član nankinske vlade, toda o njegovi zvestobi so resno dvomili, da je ob vsaki priliki podurjal svojo neomajno zvestobo napram kitajski republikanski vladi.

Po pravici rečeno, ni Mongolska združena avtonomna vlada nova tvorba, pač je za spojitve treh že obstoječih "vlad" katerim se je zadnja pridružila Notranja Mongolija, ki so jo Japonci že nad pet let kontrolirali.

Ta tvorba je posebnega pomena. Ime jo označuje kot zvezo Mongolij, da je Zunanja Mongolija že precej let pravzaprav sovjetski protektorat.

Ko so nedavno dospela na mrtvo točko pogajanja med Tokijem in Moskvo glede meje med Mančukuo in Zunanjo Mongolijo, so Japonci naznanili, da je treba ustanoviti posebno mongolsko vlado, ki bo v tem delu Azije zaslužila japonske interese. Moskva je takoj ponudila nova pogajanja ter pojasnila Japoncem, da razlike nikakor niso nepremostljive.

Sovjetska unija je hotela na vsak način urediti na kakšen sprejemljivem temelju odnose z Japonsko, da bi po svetila vso pažnjo svojim zadevam na zapadu.

To Japonska prav dobro ve in ima v rokah izborni karto. Rusi bodo prisiljeni dati Japoncem koncesije, o katerih se jim pred letom dni ni niti sanjalo.

Ta položaj izvaja seveda precejšnjem vpliv na kitajsko ruske odnose. Kakšen je pravzaprav ta vpliv, je vsled nespornosti se poročil težko povedati.

Nekateri pravijo, da je izbruhnil spor med vrhovnimi poveljniki Čankajškom in njegovimi komunističnimi generali, dočim vedo drugi povedati, da stremi Kitajska po tesnejših odnosih z Rusijo.

Te najnovejše razvoje je precej točno pojasnil v nekem washingtonskem listu Avstralec W. H. Donald, ki živi že dolgo let na Kitajskem ter je velik prijatelj in svetovalec Čankajškega.

Kitajce, — pravi W. H. Donald, — zelo vznemirja vloga, ki jo igra poslednje čase Anglija. Angležem očitajo, da so jih pustili na cedilu in da mešetarijo z Japonci. Anglija to odločno zanika, češ, da ni nikdar imela najmanjšega namena sprijazniti se z Japonci. Kitajci seveda tega ne verjamejo in bi bili dosti rajši v komunističnem taboru kot pa pod japonsko nadvlado.

Veliko vprašanje je, če bi Sovjetska unija mogla, — in če bi hotela, ako bi mogla — še naprej podpirati Kitajsko, ker bi se s tem izpostavila vojni v Aziji.

S Finci ima precej britke izkušnje in bo najbrž dvakrat prej premislila, predno se bo izpostavila vojni nevarnosti na vzhodni fronti.

Enajst tednov je bilo treba, predno se je rdeča armada zasekala v Mannerheimovo črto.

Kako dolga bi bila potemtakem vojna z japonsko armado, ki je neizmerno bolj opremljena in izveščana ter pogubna kitajsko ozemlje skoro tako dobro kot svojo član?

Velikonočna Darila

ROJAKOM, ki nameravajo poslati svojem v stari domovini denarna darila za piruhe, najljubše priporočamo naše posredovanje.

Četudi so zveze z Evropo v teh časih precej omejene, so denarna izplačila točna in za današnje razmere hitro in zanesljivo izvršene.

Za dobro postrežbo obrnite se na —

Potniški SLOVENIC
Oddelček PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York, N. Y.

Iz Jugoslavije

NENAVADNA STAVA.

Peter Fehervary, ki mu pravijo znanec "Pera Ždera" je šel staviti da bo sam pojedel veliko sarme, kolikor bi jo zadoštovalo za veliko družino. V ogromno skledo so mu dali 39 kosov sarme, ki je tehtala skupaj 4 kilograme. Nagrada je znašala 50 din, če bi pa izgubil stavo, bi moral plačati tudi še sarmo. "Pera Ždera" se je spravi nad sarmo pred številnimi gledalci in jo pojedel v pol ure ter tako dobil stavo.

Neumno stavo, ki je stala življenje, pa si je privoščil kmet Stjepan Rožić iz Nedeljena pri Varaždinu. V gostilni se je bahal, kako krepak žoldec ima, da bi lahko jedel kamene. Drugi so pričeli briti iz njega nore, nakar je šel staviti, da bo pojedel kozarec iz katerega je pil vino. Razbil ga je na drobne kosce in jih pričel požirati. Požrl je vse, toda naslednji dan je v hudih mukah podlegel ranam, ki so mu jih povzročile črepije v notranjem organizmu.

OBDOJEN ODERUH.

Pred okrožnim sodiščem v Kosovki Mitrovici se je zagovarjal Radenko Mačič, čigar premoženje cenijo na več milijonov dinarjev. Mož je bil obsojen oderušan. Kakor stoji v obtožnici, je potrebnim kmetom posojal denar in si za račun po 70, 80, 90 in 100 din celo po 120 obstoje obresti.

Neizprosno je izterjal oderuške obresti in mnogo kmetov je zaradi njega prišlo ob hišo in posestvo. Če je bila kakšna kmetinja na dražbi, jo je on zdražil za sramotno nizko ceno, proti njemu je bilo nič manj kakor štirideset ovad. Brezvestni oderuh je bil obsojen na dve leti ječe in na denarno kazno 10.000 din.

MLADO CIGANKO JE UGRABIL.

Pri vasi Podgoren blizu Bjelovara se je jeseni naselilo več šotorov cigankov rodu Gjurgjevičev. Pod šotorom Janka Gjurgjeviča je bivala lepa 13-letna ciganka Milka, v katero se je zagledal 24-letni cigan Marko Gjurgjevič. Že jeseni je prosil njene starše za roko hčerke, pa so mu to odbili, ker so upali, da bodo dobili bogatejšega zeta, ker je mlada ciganka res lepa. Marko pa je organiziral deseterico drugih cigankov, ki so vdrli v Jankov šotor, zvezali Janka in odvedli Milko. Ž njo so pobegnili v neki gozd, kjer so jih iznenadili orožniki ki so deklico odvzeli in jo vrnili staršem.

Za večjo varnost svoje hčerke je cigan Janko naprosil kmeto, da mu prihitijo na pomoč, če bi Marko skušal še enkrat ugrabit Milko.

SVIDENJE MORILCA S SVOJO ŽENO.

IV Banjaluko je prišla žena bivšega šefa davčne uprave v Jajcu, Gjorgja Radivojića, ki je svojega naslednika Derčevića ustrelil in je sedaj v banjalčkih zaporih. Žena je v navzočnosti jetniškega paznika lahko govorila s svojim zaprtim možem. Svidenje je bilo dramatično. Ko je žena zagledala svojega moža, je bridko zajokala. Tudi Radivojiću so prišle solze v oči. Skušal je pomiriti ženo. Prvo vprašanje je bilo, kako je z njegovi štiri otroci. O zločinu kamem z ženo ni govoril. Dejal je samo: "Pač vem, kaj sem storil. Uničil sem dve družini."

UBILI OČETA, TRUPLO PA VERGLI V VODNJAK.

Pred okrožnim sodiščem v Somboru je bila razprava zaradi umora Lazarja Crnjanskega, posestnika iz Bača. Njegov sin, 19-letni Jovan, in pastorek Lazar Babić, star 25 let, sta bila obtožena, da sta zagrešila uboj, njuna mati pa je bila obtožena, da je stala na trazi. Mati in sinova so živeli z očetom v večnem prepirlu. 25. junija lani sta sinova navalila na očeta in ga toliko časa pretepala, da se je onesvestil. Nato sta mu s sekirami zadala še okrog 60 udarcev.

Truplo sta najprej skrila, ponoči pa vrgla v vodnjak, kjer sta ga zagrebala. Zločin pa je prišel na dan. Na razpravi je Jovan izjavil, da je on sam izvršil zločin. Pripovedoval je, da je bil oče zločinski tip. Svoj čas je bil ob-ojčen na smrt zaradi roparskega umora. Pozneje je bil pomiloščen na 20 let ječe. Ko se je vrnil iz ječe, je sina nagovarjal k tatvinam, česar pa sin ni hotel. Zaradi tega je med sinom in očetom pogosto prišlo do prepirla in pretepa. Sodišče je to upoštevalo in obsodilo Jovana na 5 let ječe, njegovega polbrata in mater pa je oprostilo.

SREDNJEVEŠKO PRAZNOVERJE.

IV Somboru je zavladalo med prebivalstvom veliko razburjenje zaradi afera, ki je bila odkrita te dni. Na policijo so prihajale dan za dnem ovadbe, da nekdo oskranja grobove na pravoslavnem pokopališču. Neznanci so odpirali

Rožake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
osiroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.
ako je vam le priročno

SREDIŠČE ZA
SLOVENSKE FONOGRAFSKE
PLOSČE. — Photo: sa. cmk.
J. MARŠIČ, INC.
463 W. 42 Street New York

Peter Zgaga

NADCESTNA ŽELEZNICA

Večina naših rojakov, ki so nobeno drugo mesto na svetu, razkropljeni po Združenih državah, je videlo New York sa York po dolgem zvezan na mo enkrat in sicer takrat, ko so dospeli v obljubljeno deželo.

Pogled s parnika na ameriško metropolo se jim je vtisnil za vedno v spomin, o mestu sa nemu pa ne vedo dosti, ker so bili v njem le par uri ali kvečjemu par dni, nakar so se odpeljali proti Zapadu.

Vse, česar se spominjajo, so le visoke hiše in pa nadeestno železnico, katere nima razen New Yorka in Chicago menda

se je rodila in kje je njen rojstni kraj. Vendar je pa zanesljiv po nekaterih znakih, da se je rodila okrog leta 1800

ker je bila ob avstrijski okupaciji Bosne stara že okrog 80 let. Omožila se je v svojem dolgem življenju sedemkrat, prvič, ko je bila stara 20 let, zadnjič pa ko je nosila že osem križev. Zadnji mož ji je umrl, ko je bila stara 102 let. Dejala je, da bi se zopet omožila a je ni več nihče maral. V sedmih zakonih se ji je rodilo 21 otrok in so vsi umrli. Prav tako nima nobenega vnuka, čeprav jih je imela nad 100.

Edina najbližja živa sorodnica sta dva pravnuke, ki sta stara že okrog 80 let. Starka je strastna kadilka in "kofetara." Živi zelo skromno in baje v svojem življenju ni ležala na postelji. Ležišče ima na tleh in pokriva se samo s svojo obleko.

NAJVEČ DALMATINSKEGA VINA POPIJEJO V SLOVENIJI.

Meseca decembra je bila v vseh vinorodnih krajih Dalmacije zelo živahna trgovina z vinom. Računajo, da je bilo prodanega nad 46.000 hl vina. Večina "dalmatince" je bilo prepečjanega v Slovenijo. V inozemstvo so izvozili 12.000 hl vina, od tega na Čehoslovasko 7.200 hl.

SIVALKE —
Dobro izveščane šivalke za slankme dobe delo pri:
BERWICK HATS
54 WEST 39th ST.,
NEW YORK

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$ 10.50
1000 Dinar.	— — —	\$ 20.50
2000 Dinar.	— — —	\$ 41.00

ZARADI RAZNIH V EVROPI so bile naše svese za darilne pošiljate v Jugoslavijo razne prednjene. Sedaj pa smo dobili nove svese, po kateri je mogoče našim rojakom vzročiti in denar varno poslati. Vendar je bilo nam povisam eno, ker so stroški za pošiljanje po čep, pošto, mnogo višji.

Opazujemo tudi, da se našim rojakom haka pošiljate zaradi raznih razmet zakasnil.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CASH ORDER" — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VRAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York

Dokler se ni znal odvinee voziti po "domžalskem trenu", je veljal za greenhorna.

Zdaj vsega tega ni več — ne "domžalskega trenu" ne greenhorna. In tudi tiste prirčne domačnosti ni več, ki je bila nekoč tako značilna za newyorške Slovence.

Kratka Dnevna Zgodba

K. FLUM:

ZELENI BUDA

Bil je vroč poletni dan v hribih. Vse jutro in dopoldne sem pridno prehodil in sem navzlic pripekajočemu soncu napravil lep kos poti čez drn in strn, ne da si bil mogel žejo pogasiti s čim drugim ko s prgiščem suhih oliv. Zatorej sem bil opoldne pošteno utrujen.

Kar srečen sem bil, ko sem sledujoč v borni vasei iztaknil krčmo, kakršne dobiš le po teh hribih, krčmo, ki je malce zastarala in vogaša, pa vendar tako domača in senčnata ko kozarec hladnega mleka.

Vstopil sem v temno sobo ki je imela lesen strop, bele niže in klopi in leseno omaro. ki so se izpijanih šip svetili ko zareci in pisane steklenice z različnim žganjem. Kratko in malo bilo mi je ko na pragu nebes.

Utrujen sem se sesedel v kotu na klop in sem mirno ždel in počival, ne da bi se pomislil da bi koga poklical, ali kaj zahteval ali sploh pokazal da sem tukaj. Majhen psiček je sedel na pragu vrat za v kuhinjo, pa ni ne bevsnil ne ravsknil in sem ga tudi jaz pustil v miru.

Takile prvi trenutki blagodejne utrujenosti po kakih dolgih hoji so najdragocenejše plačilo za ves trud in vse težave.

Sledujoč je pa le prišla krčmarica, čedna in snažna žena dobrotljivi oči in v modroprogastem predpasniku. Ne da bi poslušala njena vprašanja sem naročil pivo in juho in meso, pa mi je bilo še zmeraj, ko da se mi sanja.

Žena je prinesla pivo, mi želela dober tek in spet odšla — jaz sem počasi odpihlil pene in užival hlad in moč pijske kot resničen dar božji.

Tedaj sem se zbudil iz svojega čara in sem se polagoma oživil. Ozrl sem se po zelenkastem somraku sobe in pri tem sem opazil v kotu prav nasproti sebe, človeško bitje, ki me je jako prestrašilo.

[Majhno n ebogljeno človeče je bilo ki mi je čez nizo skoraj le glava molela. A tako grde glave in tako ostudnega obraza pač doslej in odslej še nisem nikdar videl. Koža je bila rumena in uvela, kosti so povsod štrlele ven, nos je bil velik in robat in potlačen, in oči poševne, pa tako neizmerno žalostne, kakor da bi se bil ta človek vse življenje samo jokal in jokal.

Ko se nisem prav vedel, kdo je to, je že vstal in prišel k meni. Bil je Kitajec, ki je s svojim kovčgom prišel k moji mizi in mi s komaj slišnim glasom začel ponujati svoje zaklade: vaze in skodelice, krožnike in svilene rutice. Vsemu se je poznalo, tudi če se nisi kdovekaj spoznal na umetnosti, da ni izviralo iz Kitajske, pač pa da so bili to manj vredni izdelki kakke evropske tvornice. Kovčeg in njegova šara so bili tako grdi, kot njihov lastnik.

Tedajci je prišla tudi krčmarica in postavila kadečo se juho na mizo.

In med tem, ko sem jedel juho, je Kitajec svojo pisano šaro postavil pred menoj, vse tiste vaze in skodelice in skatlice. Rumeni človek je venomer zrl vame in je šepetal s svojim brezbarvnim glasom zmeraj le eno in isto: "Sina, Sina." česar nisem razumel takrat, kar pa zdaj vem, da je pomenilo Kina.

[Ko je bila že polovica nize polna in sem mišlil, da je kovčeg že izprazen, je tujec dvignil lesen pokrov in v kovčegu se je pokazala druga, doslej skrita plast, kjer je bila spet ista, pisana, cenenca in pestra šara. Kos za kosom je jemal iz kovčega in jih deval na mizo.

Polagoma se mi je dozdevalo da je ta človek zmešan. Od kimal sem in zamahnil z roko, češ, da nočem ničesar kupiti.

Takrat sva se spogledala in njegove vdrite oči so tako mlo zaprosile in me tako iz dna duše rotile, da sem ves zmeden uvozel oči.

Tedajci sem zapazil v drugem predalu kovčega majhen Budov kipec iz zelenega kamna, ki se je brez barve in okrasov, a vendar tako čudovito lepo odražal od vse tiste ropotije, da sem iztegnil roko in ga prijel.

Nikdar ne bom mogel pozabiti, kako me je Kitajec naglo zgrabil za roko in mi s svojimi mrlimi, koščeniimi prsti izvil mali kipec iz roke. Na njegovem grdem obrazu se je pojavila pošastna groza. Na vsa moč je stresel z glavo, zagregal nekaj nerazumljivih besed, vstal, se pred menoj priklonil in si pritisnil Budov kipec na prsti.

To mi ni šlo v glavo. Tedaj

je Kitajec pristopil k meni, tako da sem občutil njegovo vročo sapo, obrnil je kipec, ki je na spodnji ploskvi tical zamašek v njem, odmašil ga je in je pustil, da je na njegovo dlan počasi curljala rumena prst. "Sina," je zašepetal in me pogledal, "Sina."

Tedaj sem razumel da tega edinega kipec ne more prodati, da je v njem prst njegove, tako neskončno oddaljene domovine.

[Poklical sem krčmarico, naročil zanj južno in pijačo in mu odkupil pisano nalivnik s diko znaja od konice do debelega konca. Plačal sem mu, in mu pomagal zlagati vse tiste predmete, pri čemer sem se silno čudil, da ima toliko te šare prostora v takem majhnem kovčegu.

Čez noč sem ostal v krčmi, saj sem bil preveč utrujen, da bi bil šel naprej in sem odložil odhod za drugo jutro.

Sredi noči je potrkalo na moja vrata, krčmarica je stala zunaj in plaho dejala:

"Brž pojdite z menoj, on umira!"

Odšel sem z njo v konjski hlev in odtod v kamrico, kjer je sicer spal hlapec. Tam je na skopnjeku slame ležal Kitajec in se je boril s smrtjo. Videti je bilo, da mu je lakota in beda in vse to romanje s težkim kovčgom in njegovo silno domotožje prizdevalo smrt.

[Ko je prišel vaški zdravnik je bilo že po njem. "Nemara sušica," je rekel zdravnik in je sklonil glavo s rameni.

Sklonivši se nad mrliča, sem opazil, kako je držal v voščeno blede roki zelenega Budov s prstjo domače zemlje.

Tega tujega človeka ne bom svoj živ dan pozabil. Zdaj pišem njegovo zgodbo z istim nalivnim peresom, ki sem si ga takrat kupil od njega.

Čez dva dni nato smo ga pokopali kraj pokopališnega obzidja. Pogrebcev je bilo kaj malo: zdravnik, župan, otrožnik, krčmarica in jaz ter nekaj radovednežev, ki so od daleč opazovali ta čudni pogreb. Zelenega Budov smo mu pustili, vsaj v smrti je imel še nekaj pri sebi, kar je bilo iz njegove domovine.

UJETNIKI NA NEMŠKI LADJI ALTMARK SO SE VRNILI V ANGLIJO

Pet izmed 300 angleških mornarjev, katere je rešil angleški rušilec "Cossack" z nemškega parnika "Altmark", na katerem so bili kot ujetniki tri mesece.

Nemški general o bombardiranju

Nemški letalski general Udet je eden izmed asov iz svetovne vojne. Bil je v letalski eskadri znanega junaškega nemškega letalca von Richtthofena, ki je sestrelil med svetovno vojno rekordno število zavezniških letal. Udetov tovarš v Richtthofenovi eskadri je bil tudi Goering. Njuno sedanje prijateljstvo izvira iz tega časa.

Udet, ki je bil "enfant terrible" Richtthofenove letalske eskadrije, je bil sam med svetovno vojno dvakrat sestreljen pa si je obakrat rešil življenje. Na prav čudežen način je ostal med ruševinami svojega letala živ, nekoč tretjič ko so njegovo letalo zadelo krogle iz francoskega letala, pa si je rešil življenje s padalom.

[Po svetovni vojni je ostal Udet pri letalstvu. Dosegel je dvakrat svetovni rekord v letenju na daljavo. Pred osemimi leti je moral na svojem poletu zasilno pristati v centralni Afriki. Tedaj mu je rešil življenje znan angleški letalec Campbell. Sedaj je Udet star 44 let.

Z nemškim letalskim generalom Udetom se je imel priliko pogovarjati pred dnevi neki nevtralec, ki je nedavno prišel iz Nemčije v Pariz in začel objavljati svoje vtise iz večmesečnega potovanja po Nemčiji.

General Udet sem srečal — pripoveduje nevtralni opazovalec — v najbolj znanem berlinskem baru Adlon. Sedel je na stolu pri baru in me čakal, ker sva se domenila za sestanek. Zdel se mi je nekoliko bolj rejen kakor pred časom, ko sem zadnjič govoril z njim. Ernest Udet, veliki as iz svetovne vojne je sedaj general in desna roka ministra za letalstvo Hermana Goeringa.

Poverjeno mi je oskrbovanje nemškega letalstva z vsemi potrebščinami. Blokada vas menda ni tako hudo zadela — sem začel pogovor, ter se obenem napotil proti vogalu, da ne bi drugi prisluskovali najinemu pogovoru.

Ni hudega — je odgovoril Udet, — dokler imamo bar Adlon na razpolago.

In reči moram, piše nadalje nevtralni opazovalec da je bil bar Adlon založen z vsemi specialitetami, tako s pravi škotskim viskijem, ki je bil po 5 mark kozarec, z angleškim ginom in s francoskim šampanjem. Barski natak je povedal, da se je založil z vojno rezervo za dobo dveh let, ker računa, da bo vojna trajala dve leti.

Dveletna vojna, — je nato rekel moj stari prijatelj Udet, — moj še f Goering se je bolj založil. Naredil je načrt za pet let za to vojno.

[Naredil sem obraz, po katerem je Udet lahko spoznal, da mu ne verjamem, toda nisem hotel izpraševati po indiskretnih podrobnostih. Kmalu na

to pa mi je Udet povedal sam nekaj drugega po čemer sem sklepal, da on in njegov šef nimajo še definitivnega načrta temveč ljubkujejo še vedno z turisljo, da je treba za vojno čimprej končati.

Noj kdaj nameravate priti nad London in nas bombardirati? — sem ga vprašal. Pred tem sem Udetu povedal, da se bom ob koncu svojega potovanja vrnil v London.

Oh, mi ne bomo začeli z bombardiranjem. Kar se tega tiče, bodite mirni, in spite mirno — je o dgovoril Udet ter je nekam slavnostno dodal. — Mi ne bomo bombardirali Londona in Pariza, če zavezniški ne bodo bombardirali naših mest. Naše bombardiranje bi bilo samo represalije.

Vendarle, moj dragi Udet, — sem dejal, — nikar me ne skušajte potolažiti s propagandnimi frazami. Saj dobro veste, da lahko takoj najdete primeren povod ako bi se vam zdelo koristno in možno bombardirati Pariz in London.

[Poslušajte, — je odgovoril, — ako bi hoteli takoj bombardirati Francoze in Angleže, bi to lahko storili.

Nasmehnil sem se. In kako mislite o vseh vojnih dobavah, ki jih Francija in Anglija dobiva iz Amerike?

Kaj je mogel Udet odgovoriti na to? Odgovoril je enostavno.

Prepozno bo že, ko bo vojni material prišel iz Amerike.

Z nekim nemškim oficirjem ki je bil na dopustu, se je nevtralni opazovalec razgovarjal o koncu ladje "Graf Spee."

Glede tega ni vredno kaj govoriti — je rekel nemški oficir — očitno je bil to poraz, toda časten poraz. Trije so bili proti enemu. Čeprav bi Urugvajci dovolili kapitanu, da v primernem času ladjo popravi, bi se v bistvu nič ne izpremenilo, ker bi Angleži počakali ladjo s svojimi najtežjimi ladjami.

Zato so morali Nemci ladjo sami uničiti. Da so tako prav storili, je prepričana vsa Nemčija. In res, — zaključuje nevtralni opazovalec — vsi, s katerimi sem govoril o tem, so bili istega mnenja, razen nekoga bivšega pomorskega oficirja, ki je smatral tak konec vojne ladje za sramoto.

NOV POLET V STRATOSFERO.

Turinska "Stampa" poroča iz Buonos Airesa, da je prispejel tja prof. Avgust Picard, da bi z izkušnjami svojih prejšnjih stratosfernih poletov pomagal bivšemu italijanskemu letalskemu majorju Edvardu Olivieru pri nove mstratosferne poletu. Ta polet je Oliviero pripravljaj z največjo skrbnostjo in vlada zanj v Južni Ameriki največje zanimanje.

Prof. Picard je dal letalca na razpolago svoje inštrumente za opazovanja v stratosfe-

Kniige Družbe sv. Mohorja

PET KNJIG

1. Koledar za leto 1940
2. Slovenske večernice
3. Zgodovina slovenskega naroda
4. Življenje svetnikov
5. Jezus, dobri pastir (Baragove molitve)

VSEH PET KNJIG ZA \$1.35

Naročite pri:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ri. Balon je že pripravljen in se lahko dvigne vsak trenutek, vname tako, kakor se lahko zgodi z vodikovim plinom. "Poljska zvezda", s katerim so Poljaki poskušali stratosferni polet v Karpatih, a jim ni uspelo. Ina prostornine 124 tisoč kubičnih metrov in so za njegovo porinitv naročili helijev plin iz Združenih držav.

ker se ta plin, kakor znano, ne vname tako, kakor se lahko zgodi z vodikovim plinom. [Plaše so izdelali iz neke posebne nepropustne svile. Računajo, da se bo balon lahko dvignil 30,000 metrov visoko. Oliviero bo napravil najprvo poskusni polet v višino 10,000 metrov.

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka: odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finčgar)

Nove knjige slovenskih pisateljev

1. Mrzel: BOG V TRBOVLJAH

Zbirka pripovedk iz našega največjega premogovnega okrožja — Trbovelj. Knjiga obsega 120 strani, je trdo vezana ter vsebuje 20 originalnih lesorezov Maksima Sedeja.

Cena — \$2.—

ČRNA VOJNA (Spisal D. Ravljen)

Originalno delo enega mlajših slovenskih pisateljev, ki snov svetovne vojne v povsem novi obliki spretno obdeluje. — Trdo vezano, 120 strani.

Cena — 75c

D. Ravljen:

ZGODBE BREZ GROZE

Knjiga vsebuje petnajst krajsih povesti iz našega domačega življenja. — 125 strani, trdo vezano.

Cena — 75c

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISH. CO.

216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEJENE CENE PODVRŽENE SPREMENBAM GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 W. 18th ST., NEW YORK

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI

KOLENDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZNANSTVENE ZGODOVINE... NARAVOSLOVJE RAZPRAVE... SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... LTD.

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani

slikami

Knjigarni Slovenic Publishing Company

216 W. 18th St., New York

Vaski Apostol

Spisal L. GANGHOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

73

Na pokopališču se je zbralo več skupin ljudi. Iz ene je bilo slišati vriskajoč glas Štavadamerjeve Julke.

Ce bi bil gospod Felicijan, ko je prišel iz zakristije, le pogledal po pokopališču, bi ga navdala skrb. Pa se ni mežnil za nič, le zadovoljno smehljaj se je, kot da je dobro opravil važno delo svojega življenja.

V njegovi sobi je že gorela luč. Gospodična Katarina je pregrinjala mizo. Plašno je pogledala svojega duhovnega gospoda, ki ni bil spregovoril z njo celih štiriindvajset ur nobene besede.

Lahko in zaupno je zvenel njen glas.

"Dober večer, prečastiti, torej je vstal naš Odrašenik? Stečno in veselo Veliko noč vam želim, prečastiti."

Gospod Felicijan Horadum ji je svečano odzdravil:

"Moja ljuba Katarina, za svetinjo vstajenjem ne sme biti nobenega srda in nobene mržnje. Če smatraš večrajšnji dan za nekakšno svarilo, naj bo vse pozabljeno. Gospod Bog tudi meni ni zameril mojega večerajšnjega obračanja in mi je dovolil napraviti nekaj dobrega."

Gospodična Katarina je prišla duhovnika za roko in mu jo je hotela poljubiti.

"Že dobro, že dobro," ji je gospod Felicijan umaknil roko. "Slinjenja nočem. Dober sklep v srečo mi je ljubši. Tako, zdaj pa prinesi juho."

Stopil je k oknu.

Čudno, da so bili na pokopališču še vedno ljudje! Več skupin je stalo ob zidu. Zdalj pa zdaj se je od skupine kdo odtrgal in šinil kakor senca v temo. Novico, ki jo je zvedel, je skušal prinesiti čimprej domov.

Posebno se je mudilo županovi dekli. Brez sape je letela in se križala, in kadarkoli se je spodtaknila na zorani pretili, je preplašeno pogledala preko ramen. Iz Valdhoforjeve sobe, v kateri se vedno ni bilo luči, ji je udaril prepričan uho.

Edinole eno okno je bilo razsvetljeno. Okno Petrove kamre. V tisto smer je stekla in presenečena obstala.

Kako izpremenjena je bila kamra gibavega apostola! Na steni ni bilo več igrače, ne drobnih gob, ne svetih podobice.

Na postelji je pa sedel Peter ter držal v naročju ogromen stol, namenjen gospodični Katarini.

Zdelo se je, kot da mu je zmanjkalo moči.

"Ho, ti!" je potrkala dekla na okno. "V cerkvi te ni bilo! Danes si pa zamudil!"

Peter je dvignil spačeni obraz in ugasil oči. Dekla se je prestrašila. "Sveta Marija, kakor levi razbojnik!"

Prekrižala se je ter stekla ob zidu v hišo.

Iz sobe je še vedno divjalo dvoje glasov. Tako kriče romarji, če jih kaj razdraži na romarski poti.

Toda dekla se je hotela iznebiti rovice.

"Valdhofor!" je zakričala. "Valdhofor! Kaj je danes v cerkvi..."

Naprej ni mogla. Gospodar, ves črn v temni sobi, je planil razjarjen proti nji.

"Glej, da se izgubiš! Še tega se je manjkalo, da bi posli vtikali svoje nosove vmes, če se imata oče in sin kaj pogovoriti! Ven! Če ne..."

Dekla se je opotekla nazaj, kot da bi ji kdo pljusnil golido vode v obraz.

Valdhofor je z nogo sunil vrata, da so se zaprla.

Mir. Dolga, debela vrva spora se je pretrgala. Črna in molče sta si stala oče in sin v temni sobi nasproti. Hropla sta, kot da sta priplezala na vrh visoke gore in je obema zmanjkalo sape.

Prvi se je zganil stari. Kričati ni mogel več, le hripavo je murmul: "Ni slabo! Sveto vstajenje sva zamudila in se prerokala pozno v noč."

Stopil je k mizi ter vzel cilindar s petrolejke.

"Zdalj pa mir! Ljudje se bodo vrnili. Saj naj že jutri zve vsa vas o tej stvari! Preklete!"

Kletvica je veljala žveplenki ob kateri si je opekli prste, ker stenj ni hotel takoj zagoreti.

Slednjič se je pokazal plamenček in razsvetil sobo.

Svetloba je čudovito učinkovala ter polomila Valdhoforjevi jezi najbrže kosti. Preplašen je gledal fanta, ki je stal v svitu svetilke stisnjenih pesti, smrtno blede, s trdoglavo odločenostjo v bliskajočih se očeh.

"Mir mi daj," je zamrmral stari, hoteč prestreči besedo, ki jo je imel Roman že na jeziku. "Enkrat za vselej ti rečem: dokler bom jaz gospodar, ni taka ne bo prišla skozi vrata."

"Taka? Oče, to besedo ne boš nikdar več izrekel!"

To je učinkovalo. Ne bi učinkovalo, če bi bil v jezi zakričal, ampak je rekel povsem mirno.

"Proti dekletu nimam nič," je popravil Valdhofor in čedalje bolj plašno gledal svojega sina. "Zaradi mene je morda lahko rad in ona tebe. Nočem pa, da bi ljudje govorili." Zopet se je vračal v prejšnjo razburjenost. "Pa že raje ležem in pa vedno zaprem oči. Tako, zdaj veš, pri čem si."

"Dobro, oče!" Roman je položil pest na mizo. "Ti si gospodar. Vrata lahko zapiraš in odpiráš, kot te je pač volja. Toda, če bi mati še živeła..."

"Ne omenjaj matere," Valdhofor je vzrožil. Ta njegova jeza je bila pravzaprav le razdražena slabost. "Matere in svetega spominja nanjo ne boš mešal v ta močnik."

"Mati bi drugače razsodila, toda ona je zavedno umolknila. Zato moram pač s teboj govoriti, oče. Kot otrok sem te vedno spoštoval. Štiriindvajset let, sem star tudi štiriindvajset let je pripadalo tebi. Druga polovica mojega življenja bo pa moja!"

Stopil je k oknu in vzel klobuk, dočim je stari vedno bolj začudeno gledal.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Konzumenti, pozor!

"Caveat emptor" je latinška fraza, ki pomenja "kupec naj se čuva." To pravno načelo je podlaga določbe angleškega in ameriškega zakona, po kateri se od kupca pričakuje, da ne kupi — kot se pravi — mačko v zaključju, marveč da dobro pregleda predmet, predno ga kupi, kajti riziko je njegovo razum v slučaju, da je prodajalec namerno krivo predstavil stvar.

Zelobog ni ob današnjih okoliščinah mogoče za kupca, da bi pregledal stvar, ki jo kupuje. Na milijone dolarjev vrednega blaga naročuje se na leto po pošti, pa, dasi je večina trgovskih podjetij, ki blago tako prodajajo, poštna in zanesljiva, jih je dosti, ki nimajo odgovornosti in v svojih oglašilih varajo. Posebna vladna agencija, Federalna Trgovska Komisija (Federal Trade Commission), pazi na taka podjetja in odganja najhujše prekršitelje iz posla, dočim si li druge, da prestanejo z neustojnim oglaševanjem. Ali številni goljufivi podjetji je veliko in neprestano premenjajo ime in naslov. Federalna Trgovska Komisija in take nevladne agencije, kot je Better Business Bureau, potrebujejo neprestano sodelovanje s strani kupcev v svojem prizadevanju, da ščitijo ameriške konzumente.

(Pravilo "Caveat emptor" naj velja zlasti, kar se tiče takozvanih "patentnih lekov" in raznih lekarskih priprav, glede katerih oglašja dostikrat trdijo prave čudeže. Moramo zahvaliti se pažnji Federalne Trgovske Komisije in drugih agencij, da je število lažnih lekov znatno padlo. Poročilo Federalne Trgovske Komisije za en sam mesec jasno pokazuje, da borba proti takim goljufijam ne sme nikdar počivati. Tekom meseca novembra leta 1939 je Federalna Trgovska Komisija razkrila in izgnala s trga sledeče tvarine:

Leke nekega podjetja v Kaliforniji, ki so bile oglašene kot "sigurno zdravilo" za težave v želodcu, glavobol in bolečine v hrbtu.

Neke tablete, ki so baje zdravile astmo, pa se je našlo, da so vsebovale škodljive zmesi.

Neka priprava se je ponujala na prodaj kot zdravilo za ošablost.

Neki "železni lek" ki ga je oblast našla škodljivim.

Neka priprava se je oglaševala kot zdravilo "za revmatizem, boleznii in želodcu in visoki krvni pritisk."

Pilule, ki baje zdravijo glavobol, pomanjkanje spanja, boleznii v obistih in še nekočiko boleznii.

Lek za spuščanje, da bi utegnili biti jako nevarni brez zdravniškega nadgleda.

Drugi laži-leki so bili neki "tajni recept za prevetliko kislino, neka priprava za odpravo koein, ki je pa odstranjala tudi kožo s koeinami vred; neko mazilo za hemoroide, ki ni bilo dobro za nič, neki lek, ki je baje pomagal proti "neprevarnosti, vetrovom, nevriti, revmatizmu, nervoznosti, upehanosti, obistnim težavam" in še več; neki lek proti sladkoru.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenie Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

V BORBI PROTI TANKOM.

Veliko število osvojenih in uničenih sovjetskih bojnih voz ki ga navajajo Finci v svojih poročilih, ne more nikogar presenetiti, ki je imel priliko opazovati, kako hitro so se finske čete zbrale po prvem vstisu, ki so ga napravile nanje te oklopne pošasti. Kaj, kma-lu so si izdelali učinkovite obrambne metode proti njim.

Razen topov proti tankom, ki jih imajo Finci sedaj zlasti po svojih veliki zmagah, mnogo več nego ob začetku vojne, imajo v njihovi obrambi posebno ulogo mine.

Pogostoma jih Finci nadomeščajo tudi s šestimi, sedmimi ročnimi granatami, ki jih z žico zvežejo v "grozd". Iz najbližje bližine mečejo te "grozde" proti tankom pogostoma tudi skupaj s steklenicami benecina, ki se po eksploziji granat vname in se goreč izliva v notranjost bojnega voza, tako da se mora posadka vdati, če noče živa zgoreti.

Druga metoda za osvojitve kakšnega tanka obstoji v tem, da splezaš od zadaj na voz, razbiješ vhodno zaklopko z lomilko in vržeš granato v notranjost voza. Ta način, ki se je obne-el že v španski državljanski vojni in v borbi Poljakov proti nemškim tankom, zahteva seveda veliko poguma kakor preprosti postopek, po katerem suneč,deblo, ali debel drog med gosonice in kolesje. Celo najtežje tanke je mogoče na ta način ustaviti, in jih potem obstreljevati, dokler se posadka ne vda. Težava je le

tem, kako se tanku približaš, ne da bi te ogenj iz njegovih strojnic podrl. Po dosedanjih ugotovitvah ima večina sovjetskih bojnih voz standardnega tipa dva moža posadke in Fordove motorje s štirim cilindri.

ROKO SI JE ODZGAL.

V San Remu si je odzgal roko 44 letni delavec Moro in sicer zaradi tega, ker v pijanosti udaril z roko 75-letno mater. Ko so delavca našli, je bil že mrtev.

ALI NAJ RANE IZPIRAMO?

Laiki delajo pri obravnavi ran marsikake napake. Tako vlada splošno razširjeno mnenje, da je treba vsako rano izprati. To pa ni prav. Rane bi se ne smeli niti dotakniti, niti bi je ne smeli izmiliti. Najbolje je, da jo pustimo nekaj časa krvaveti, ker se s tem sama izmije. Na rano položimo nato sterilno obvezo ali obliž, v ostalem pa prepustimo obravnavo zlasti večjih ran, zdravniku.

PRESELJEVANJE NEMCEV IZ VZHODNE POLJSKE.

Nemška uradna poročila navajajo, da se je v 42 dneh od 31. januarja t. l. preselilo iz Vzhodne Poljske, ki jo imajo zasedeno Rusi, 108.000 nemških prebivalcev z 22.000 konji, 1500 glavnimi goveje živine in 12.000 vozovi.

80 odstotkov teh preseljen-cev se je odpeljalo do nemško-ruske meje z ruskimi vlaki, od meje jih je odpeljalo 140 nem-

Donosna spačenost

Čudno je, kako nestvari in spački že od pradavnih časov privlačujejo zibalasto množico. Tako se je zgodilo, da so nesrečnejši, ki jih je narava tako hudo udarila, že v starih časih izkoriščali svojo spačenost, in se kazali množici za denar. Gledalec so imeli vedno toliko, da so si marsikateri izmed teh "naravnih čudežev" nabrali veliko imetje.

Zelo donosno je bil na primer ogromni nos, ki ga je neka Irka po imenu Steffensova prejela od narave. Postala je svetovna znamenitost, kot "dama s praščjim rileem."

Šlo ji je izborno in se je tudi poročila ter je v svojih starih letih živeła kot bogata rentniera v Dublinu. Bila je celo tako bogata, da je za to mesto zgradila celo bolnišnico. V sprejemnici te bolnišnice ni visel samo njen portret, temveč tudi srebrno korito, ki ga je nosila okrog vratu in iz katerega je jedla, kadar je nastopala.

"Siamski dvojčki" vedno oboževate. Prva znana siamska dvojčka Čang in Eng, ki sta bila v resnici Siameca, sta potovala mnogo let po svetu in se potem z znatnim imetjem naselila v Združenih državah. V Južni Karolini sta si kupila veliko posestvo, poročila sta se in živeła udobno življenje. Ameriška državljanska vojna pa je njiju blagostanje uničila na stara leta sta morala spet na pot, da bi se za denar razkazovala. Uspejo je jim v drugič, da sta si nabrala veliko imetje. Siamsko dvojčki Jožefa in Rosa Blažek, sta ob svoji smrti v Ameriki zapustili nič manj nego 200.000 dolarjev, poleg velikih posestev v svoji češki domovini.

Tudi velikani in pritlikavci spadajo med dobre zaslužkarje v tem področju. Tako je postal irski velikan Patrick Potter bogataš in je poklonil velike vsote za dobrodelne namene. Pritlikavec Jožef Boruslavski, se je nehal že po sprejemnici te bolnišnice in visel samo njen portret, temveč tudi srebrno korito, ki ga je nosila okrog vratu in iz katerega je jedla, kadar je nastopala.

da se bodo naravne zaloge petroleja v nekoliko letih izčrpale, je izjavil ameriški strokovnjak Leverson na letnem zborovanju ameriške geološke družbe, da imajo Združene države v svojih tleh tako rekoč še neizčrpne zaloge te dragocene tekočine. Še daleč ni mogoče izračunati dneve, ko bo teh zalog konec.

V ameriških ležiščih petroleja, ki jih še ne izkoriščajo, je za 7 milijard sodov zaloge in prav gotovo je, da so še mnoga neznana nahajališča. Najvažnejše pa je to, da je mogoče danes pridobivati petrolej iz globine 2000 m celo 6000 m. S tem so se odprla nahajališča, ki se jih do danes še nihče ni dotaknil.

ZALOGE PETROLEJA.

V nasprotju s trditvami, ki smo jih slišali v zadnjih letih pogostoma, trditvami namreč,

Kar i MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jeridi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaročnik z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Iseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Njo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena \$1.50